

**TOÀ ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ HCM**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 600/2021/HC-PT

Ngày: 17 - 11 - 2021

V/v Khiếu kiện hành vi hành chính lập
Biên bản làm việc buộc tháo dỡ công
trình xây dựng

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HCM**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Hồ Thanh Bạch

Các Thẩm phán: Ông Trần Quang Phúc

Bà Lê Hải Vân

- Thư ký phiên tòa: Bà Lương Thị Hoài Phương – Thư ký Tòa án của
Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

**- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tham gia
phiên tòa:** Bà Nguyễn Thị Mai Hương - Kiểm sát viên.

Trong các ngày 03 và 17 tháng 11 năm 2021 tại Trụ sở Tòa án nhân dân
Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm công khai vụ án hành chính thụ lý
số 03/2021/TLPT-HC ngày 19 tháng 4 năm 2021 về “Khiếu kiện hành vi hành
chính lập Biên bản làm việc buộc tháo dỡ công trình xây dựng”.

Do Bản án sơ thẩm số 01/2021/HC-ST ngày 11/03/2021 của Tòa án nhân
dân quận Tân Phú, Thành phố HCM bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 3477/2021/QĐ-PT ngày 06 tháng
10 năm 2021 và Quyết định tạm ngừng phiên tòa số 9307/2021/QĐ-PT ngày
03 tháng 11 năm 2021, giữa các đương sự:

1. Người khởi kiện:

Ông Lê Lý Th., sinh năm 1968; địa chỉ cư trú: Số 8 đường Phan Văn N.,
phường Phú Th., quận Tân Ph., Thành phố HCM. (Có mặt)

2. Người bị kiện:

2.1. Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường Tây Th., quận Tân Ph., Thành
phố HCM.

2.2. Ủy ban nhân dân phường Tây Th., quận Tân Ph., Thành phố HCM;
địa chỉ: Số 200/12 đường Nguyễn Hữu Tiến, phường Tây Th., quận Tân Ph.,
Thành phố HCM.

Người đại diện hợp pháp: Ông Phan Thanh Hòa, Chủ tịch UBND phường Tây Th., quận Tân Ph., là người đại diện theo pháp luật.

(Tất cả vắng mặt và đã có yêu cầu vắng mặt)

3. *Người kháng cáo:* Ông Lê Lý Th..

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo nội dung bản án sơ thẩm thì:

Người khởi kiện là Ông Lê Lý Th. trình bày:

Vào khoảng tháng 7 năm 2016 ông có thuê căn nhà số 316/30 đường Tây Thạnh, phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố HCM (sau đây viết tắt là nhà 316/30) để ở. Trong quá trình sinh sống ông xác định một số lô đất phía trước thuộc diện vắng chủ (vì có nhiều người dân ở địa phương đã tự ý tiến hành san lấp ao nước, sau đó rào chắn để chăn nuôi, trồng trọt hoặc dựng nhà kho để sử dụng từ nhiều năm về trước mà không có sự cản trở của bất kỳ cá nhân hoặc tổ chức nào). Trên cơ sở đó, ông đã thương lượng với 02 hộ để mua lại quyền sử dụng những tài sản trên đất hiện hữu của họ, bao gồm: 01 nhà kho của ông Lê Minh Hương và 01 khu chòi của ông Phạm Minh.

Vào khoảng tháng 8 năm 2018, với dự kiến kinh doanh cà phê sân vườn, ông đã tiến hành tháo dỡ và hợp khối căn chòi và nhà kho cũ (bằng gỗ và tole) tiếp tục đầu tư, san lấp, xây dựng 02 mái che di động bằng bạt nylon, diện tích 5m x 17m thì UBND phường Tây Thạnh lập biên bản đình chỉ xây dựng. Chấp hành sự yêu cầu của UBND phường Tây Thạnh, ông đã tự ý tháo dỡ phần vách tole, 02 mái che và trực tiếp quản lý những tài sản còn lại đã đầu tư dở dang.

Sau khi tháo dỡ có rất nhiều người đã đến gặp ông liên hệ về việc công trình xây dựng còn lại đã chồng lấn diện tích đất của họ. Sau khi tiếp xúc với những người này ông rất hoang mang vì không biết ai là chủ đất thật sự, bởi tất cả đều nói miệng. Sau đó ông nhận được Thư mời của UBND phường Tây Thạnh với nội dung “Giải quyết đơn kiến nghị của ông Mạch Hùng liên quan đến công trình xây dựng không phép tại đất trống đối diện nhà 316/28 Tây Thạnh”.

Sau đó 03 tháng ông lại nhận được Thông báo số 28/TB-UBND ngày 03/01/2019 của UBND phường Tây Thạnh “Về việc tháo dỡ công trình xây dựng không phép tại khu đất trống thuộc phần thửa số 02, tờ bản đồ số 155 ĐCCQ năm 2005 thuộc phường Tây Thạnh, quận Tân Phú” trong thời hạn 48 giờ, kể từ thời điểm ban hành Thông báo này. Quá thời hạn nêu trên, chủ đầu tư không tự tháo dỡ công trình vi phạm thì bị cưỡng chế phá dỡ theo quy định.

Ngày 04/01/2019, ông gửi đơn xin cứu xét đến UBND phường Tây Thạnh trình bày nguồn gốc chuyển nhượng tài sản có liên quan nhưng UBND phường Tây Thạnh vẫn không có phản hồi. Tuy nhiên, lúc 10 giờ ngày 02/7/2020 cán bộ UBND phường Tây Thạnh cùng với hàng chục người khác và các phương tiện máy móc đã ập đến lập Biên bản làm việc với nội dung

cưỡng chế như sau: “*Nay UBND phường đề nghị ông Thuận tháo dỡ các vật tư trên đất, trả lại đất trống cho chủ đất để đo vẽ làm hồ sơ nhà đất. Nếu ông Thuận không chấp hành tháo dỡ và di dời các vật tư thì mọi thất thoát hư hỏng thì ông Thuận sẽ chịu trách nhiệm. Thời gian tháo dỡ và di dời kể từ lúc lập biên bản làm việc này*”. Đặc biệt trong buổi làm việc này, UBND phường Tây Thạnh lại đưa 02 người đàn ông (ông Trần Công Anh Tuấn và ông Vương Duy Tài) giới thiệu họ là chủ đất, đến đòi lại đất. Ngay sau khi ông ký tên vào Biên bản làm việc, các ông Tuấn và ông Tài cùng hàng chục người (với sự hỗ trợ của cán bộ UBND và Công an phường Tây Thạnh) dùng vũ lực bằng các phương tiện xe cơ giới, búa, dao và các phương tiện máy móc tiến hành tháo dỡ, san ủi và chiếm đoạt tất cả tài sản còn lại của ông.

Người khởi kiện yêu cầu Tòa án giải quyết:

1. Tuyên bố hành vi cưỡng chế tháo dỡ công trình xây dựng trên đất đối diện nhà 316/30 ngày 02/7/2020 của Chủ tịch UBND phường Tây Thạnh mà không ban hành Quyết định cưỡng chế là trái pháp luật.

2. Tuyên bố hành vi lập biên bản làm việc ngày 02/7/2020 của UBND phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, TP. HCM là vượt quá thẩm quyền khi giải quyết tranh chấp dân sự và tranh chấp đất đai giữa ông Thuận với các ông Tuấn, ông Tài.

Tại phiên tòa sơ thẩm, người khởi kiện thay đổi, bổ sung và rút một phần yêu cầu khởi kiện, cụ thể như sau:

1. Ông xin rút yêu cầu khởi kiện: Tuyên bố hành vi cưỡng chế tháo dỡ công trình xây dựng trên đất đối diện nhà 316/30 ngày 02/7/2020 của Chủ tịch UBND phường Tây Thạnh mà không ban hành Quyết định cưỡng chế là trái pháp luật.

2. Thay đổi một phần yêu cầu khởi kiện: Tuyên bố hành vi lập biên bản làm việc ngày 02/7/2020 của UBND phường Tây Thạnh, quận Tân Phú buộc ông tháo dỡ các công trình xây dựng trái phép trên khu đất trống đối diện ngôi nhà 316/30 để trả lại đất cho những người không phải là chủ đất là trái pháp luật.

3. Bổ sung yêu cầu khởi kiện: Yêu cầu các ông Tuấn, Tài phải có trách nhiệm giao trả phần đất trống và phục hồi nguyên trạng phần công trình, vật kiến trúc đã bị tháo dỡ.

Tại Tòa án cấp sơ thẩm người bị kiện là Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường Tây Th., quận Tân Ph. và Ủy ban nhân dân phường Tây Th., quận Tân Ph., Thành phố HCM trình bày:

- Ngày 07/3/2014, Ủy ban nhân dân phường có buổi họp hòa giải theo yêu cầu của bà Nguyễn Quỳnh Phương về việc hộ bà Trịnh Tú Phan đo vẽ chõng ranh lên phần đất bà Phương đã mua của ông Hồ Văn Nuôi. Tại buổi hòa giải chỉ có 4/8 hộ dân có đất đã mua của ông Nuôi tham dự và thống nhất sắp xếp các vị trí được thể hiện trong biên bản. Đồng thời, Ủy ban nhân dân

phường đề nghị các hộ dân liên hệ với cơ quan chức năng để hủy bản vẽ cũ và thực hiện việc đo vẽ cắm ranh lại cho đúng vị trí đã thỏa thuận.

- Sau buổi hòa giải, các hộ dân có mua đất tại MPT 2 tờ 155 (khu đất trống tại hẻm 316 Tây Thạnh) không liên hệ cơ quan chức năng để thực hiện đo vẽ lại. Đến năm 2017 – 2018, có một số hộ dân liên hệ Ủy ban nhân dân quận Tân Phú để làm hồ sơ hợp thức hóa cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất nhưng lại sử dụng bản vẽ cũ năm 2012, do đó Ủy ban nhân dân phường không có cơ sở để xác nhận đơn.

- Ngày 09/8/2018, qua kiểm tra, Ủy ban nhân dân phường phát hiện tại khu đất trống (đối diện nhà số 316/28 đường Tây Thạnh, phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố HCM, sau đây viết tắt là nhà 316/28) đang tiến hành lắp dựng một số công trình trên đất, cụ thể dựng cột sắt, mái bạt, vách tole, làm một phần gác lửng lót tấm 3D. Ủy ban nhân dân phường lập biên bản ghi nhận hiện trạng, ngưng thi công công trình và mời chủ đầu tư là ông Thuận có mặt tại Ủy ban nhân dân phường lúc 15 giờ cùng ngày để cung cấp hồ sơ pháp lý có liên quan. Đến thời gian đã mời nêu trên, ông Thuận không có mặt tại Ủy ban nhân dân phường.

- Ngày 03/01/2019, Ủy ban nhân dân phường ban hành Thông báo về việc tháo dỡ công trình xây dựng không phép tại khu đất trống thuộc MPT 2, tờ bản đồ 155 ĐCCQ 2005 phường Tây Thạnh, quận Tân Phú. Các thửa đất trống MPT 2, tờ bản đồ 155 thuộc quy hoạch đất cây xanh, thể dục thể thao theo Quyết định 5388/UBND ngày 30/9/2013 của UBND Thành phố HCM; chưa được cấp giấy chứng nhận và chưa chuyển mục đích sử dụng đất thành đất ở.

- Ngày 07/01/2019, Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh có nhận được đơn cứu xét về việc tháo dỡ công trình xây dựng không phép tại khu đất trống thuộc MPT 2, tờ bản đồ 155 ĐCCQ 2005 phường Tây Thạnh, quận Tân Phú của ông Thuận ngày 04/01/2019. Trong nội dung đơn, ông Thuận trình bày đã tự tháo dỡ phần vách tole và 02 mái che. Kèm theo đơn, ông Thuận cung cấp Giấy xác nhận về việc bán mái tole cũ.

- Ngày 25/6/2020, Ủy ban nhân dân phường có nhận được đơn xin hỗ trợ hướng dẫn việc cắm lại ranh mốc cho đúng vị trí các thửa đất để bỏ tức làm hồ sơ hợp thức hóa quyền sử dụng đất. UBND phường đề nghị lập thủ tục đo vẽ, cắm lại ranh mốc đúng vị trí từng thửa đất.

- Ngày 02/7/2020, qua kiến nghị của Công an phường Tây Thạnh về việc các chủ đất tại hẻm 316 Tây Thạnh đang tự tiến hành tháo dỡ các công trình tạm trên đất để sang lắp mặt bằng, phục vụ cho việc cắm ranh mốc làm hồ sơ hợp thức hóa thì xảy ra vụ việc ông Thuận không đồng ý di dời các vật dụng, kiến trúc xây dựng bất hợp pháp trên đất của người khác, không thuộc quyền sở hữu của ông Thuận. Do đó, Ủy ban nhân dân phường đã cử cán bộ chuyên môn để phối hợp, hỗ trợ lực lượng Công an phường trong việc giữ gìn an ninh trật tự tại khu vực hẻm 316 Tây Thạnh. Tại thời điểm phối hợp, tổ công tác của Ủy ban nhân dân phường đã đề nghị ông Thuận về trụ sở Ủy ban nhân dân

phường để làm việc nhưng ông Thuận không đồng ý và chỉ đồng ý trao đổi tại vị trí nơi ông đang chiếm dụng đất của người khác. Tổ công tác lập biên bản ghi nhận việc thỏa thuận giữa ông Thuận với chủ các lô đất có liên quan và đề nghị tháo dỡ tất cả các vật tư trên đất, trả lại đất trống cho chủ đất để đo vẽ làm hồ sơ nhà đất.

- Ủy ban nhân dân phường không ban hành Quyết định cưỡng chế và không thực hiện tổ chức cưỡng chế đối với việc lấn chiếm, xây dựng nhà tạm không phép của ông Lê Lý Thuận.

Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh đề nghị Tòa án nhân dân quận Tân Phú xử bác toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Thuận.

Tại Bản án sơ thẩm số 01/2021/HC-ST ngày 11/3/2021 của Tòa án nhân dân quận Tân Ph., Thành phố HCM đã tuyên xử:

1. Đình chỉ xét xử đối với yêu cầu khởi kiện của ông Thuận về việc: Tuyên bố hành vi cưỡng chế tháo dỡ công trình xây dựng trên đất đối diện nhà 316/30 ngày 02/7/2020 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh mà không ban hành Quyết định cưỡng chế là trái pháp luật.

2. Bác yêu cầu khởi kiện của ông Thuận về việc: Đề nghị tuyên bố hành vi lập biên bản làm việc ngày 02/7/2020 của Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố HCM buộc ông tháo dỡ các công trình xây dựng trái phép trên khu đất trống đối diện ngôi nhà 316/30 để trả lại đất cho những người không phải chủ đất là trái pháp luật.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn tuyên về quyền kháng cáo và việc thi hành án.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ngày 12/3/2021, người khởi kiện kháng cáo yêu cầu Tòa án cấp phúc thẩm xét xử chấp nhận yêu cầu khởi kiện.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Người kháng cáo trình bày: Theo Đơn khởi kiện ngày 06/7/2021, tôi đã đưa ra yêu cầu Tòa án nhân dân quận Tân Phú tuyên bố Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh, quận Tân Phú đã có hành vi hành chính “Tổ chức cưỡng chế tháo dỡ trái pháp luật”.

Sau đó, tại phiên tổ chức đối thoại, hòa giải ngày 15/01/2021 tại Tòa án nhân dân quận Tân Phú, tôi đã xác định 02 yêu cầu khởi kiện như sau:

Xác định Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh đã có hành vi tổ chức cưỡng chế tháo dỡ trái pháp luật, theo Luật xử lý vi phạm hành chính và Luật đất đai;

Xác định Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh đã có hành vi vượt quá thẩm quyền khi giải quyết tranh chấp dân sự và tranh chấp đất đai, theo Bộ luật dân sự và Luật đất đai.

Tiếp theo, ngày 20/01/2021 tôi đã gửi đơn bổ sung yêu cầu thứ ba như sau:

Yêu cầu Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh, quận Tân Phú Thành phố HCM giao trả toàn bộ vị trí diện tích đất và phục hồi nguyên trạng phần công trình xây dựng đã bị cưỡng chế tháo dỡ trái pháp luật.

Tại phiên toà sơ thẩm ngày 11/3/2021, tôi đã rút yêu cầu thứ 2 và 3 nêu trên, và đã được Hội đồng xét xử chấp thuận cho phép thay đổi yêu cầu thứ 1 như sau:

“Tuyên bố hành vi lập biên bản làm việc ngày 2/7/2020 của Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố HCM buộc tháo dỡ các công trình xây dựng trái phép trên khu đất trống đối diện nhà 316/30 đường Tây Thạnh, phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố HCM để trả lại đất cho những người không phải là chủ đất là trái pháp luật”.

Biên bản làm việc ngày 02/7/2020 là một văn bản hành chính đặc biệt, thể hiện ý chí và quyền lực nhà nước trong công tác quản lý hoạt động đầu tư xây dựng; có nội dung và mục đích “buộc tháo dỡ” (hay “cưỡng chế tháo dỡ”) công trình xây dựng, được thể hiện rõ ràng qua cụm sau “Nay UBND phường đề nghị ông Thuận tháo dỡ tất cả các vật tư trên đất, trả lại đất trống cho chủ đất; Thời gian tháo dỡ và di dời kể từ lúc khi lập biên bản này”.

Căn cứ Biên bản làm việc ngày 02/7/2020, phía người bị kiện đã có những hành vi hành chính trái pháp luật như sau:

Về thẩm quyền buộc phá dỡ công trình xây dựng: Tại Biên bản làm việc ngày 02/7/2020, các cán bộ Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố HCM đã có hành vi “Buộc phá dỡ công trình xây dựng” hay nói cách khác là “Cưỡng chế phá dỡ công trình xây dựng” là không đúng thẩm quyền, trái với tinh thần Điều 77 Nghị định 139/2017/NĐ-CP ngày 27/11/2017 của chính phủ Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động đầu tư xây dựng... Theo đó, chỉ có Chủ tịch Ủy ban nhân dân các cấp mới có thẩm quyền buộc phá dỡ công trình xây dựng vi phạm.

Về mặt hình thức của hành vi hành chính: Hành vi buộc tháo dỡ công trình xây dựng bằng một Biên bản làm việc là trái với khoản 1 Điều 3 Nghị định 166/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của chính phủ Quy định cưỡng chế thi hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính. Theo đó, để áp dụng biện pháp buộc phá dỡ công trình xây dựng vi phạm, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp có thẩm quyền phải ban hành Quyết định cưỡng chế phá dỡ (theo quy định tại khoản 1 Điều 3 Nghị định 166/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của chính phủ Quy định cưỡng chế thi hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính “Việc cưỡng chế chỉ được thực hiện khi có quyết định cưỡng chế của người có thẩm quyền”).

Vi phạm về thời gian phá dỡ: Tại Biên bản làm việc ngày 02/7/2020, cán bộ Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh đã ghi rõ “Thời gian tháo dỡ và di dời kể từ lúc khi lập biên bản này” là trái với trình tự và thủ tục được quy định tại khoản 5 Điều 34 Nghị định 166/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của chính phủ quy định cưỡng chế thi hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính.

Về mặt nội dung của hành vi hành chính: Khi chấp thuận yêu cầu tuyên bố Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh đã có hành vi “Buộc tháo dỡ công trình xây dựng để trả lại đất cho những người không phải là chủ đất”, cấp sơ thẩm lại không làm rõ nội dung của yêu cầu này. Theo đó, cấp sơ thẩm đã không xác định rõ ai là chủ đất, mà vẫn bác yêu cầu khởi kiện của tôi là quyết định gây thiệt thòi cho tôi. Bởi, nếu xác định là đất vắng chủ (hay không xác định được ai là chủ) thì hành vi chiếm hữu của tôi là ngay tình, không trái pháp luật, phù hợp với khoản 6 Điều 221 Bộ luật dân sự 2015 về quyền sở hữu được xác lập đối với tài sản vô chủ hoặc không xác định được chủ sở hữu.

Ngoài ra, người kháng cáo còn yêu cầu Tòa án xem xét tại chỗ để làm rõ số nhà 316/28 hay 316/30.

Người bị kiện vắng mặt và đã có ý kiến bằng văn bản không đồng ý yêu cầu kháng cáo.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố HCM phát biểu ý kiến:

Về tố tụng: Việc giải quyết vụ án hành chính phúc thẩm nêu trên của Thẩm phán, Hội đồng xét xử và việc chấp hành pháp luật của những người tham gia tố tụng kể từ khi thụ lý vụ án cho đến trước thời điểm Hội đồng xét xử nghị án là phù hợp với Luật Tố tụng hành chính.

Về nội dung: không chấp nhận yêu cầu kháng cáo, đề nghị y án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ vào tài liệu, chứng cứ đã được xem xét tại phiên tòa, kết quả tranh tụng tại phiên tòa, ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố HCM, các quy định của pháp luật, Hội đồng xét xử phúc thẩm nhận định:

[1] Về thời hạn kháng cáo: Đơn kháng cáo của ông Thuận nộp đến Tòa án nhân dân quận Tân Ph. ngày 12/3/2021 là còn trong thời hạn kháng cáo theo quy định tại Điều 206 của Luật Tố tụng hành chính (LTTHC) nên Hội đồng xét xử phúc thẩm chấp nhận xem xét yêu cầu kháng cáo của ông Thuận đối với Bản án sơ thẩm số 01/2021/HC-ST ngày 11/3/2021 của Tòa án nhân dân quận Tân Ph., Thành phố HCM.

[2] Về phạm vi xét xử phúc thẩm: ông Thuận kháng cáo yêu cầu Tòa án chấp nhận yêu cầu khởi kiện là kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm.

Xét yêu cầu kháng cáo thấy:

[3] Đối với yêu cầu Tòa án tuyên bố hành vi lập biên bản làm việc ngày 02/7/2020 của Ủy ban nhân dân phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố HCM buộc ông tháo dỡ các công trình xây dựng trái phép trên khu đất trống đối diện ngôi nhà 316/30 để trả lại đất cho những người không phải chủ đất là trái pháp luật, Hội đồng xét xử phúc thẩm nhận thấy theo quy định tại Điều 208 của Luật đất đai năm 2013 về trách nhiệm của Chủ tịch Ủy ban nhân dân các cấp trong việc phát hiện, ngăn chặn và xử lý vi phạm pháp luật về quản lý và sử dụng đất đai thì Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã có trách nhiệm phát hiện, ngăn chặn và xử lý kịp thời việc chuyển quyền sử dụng đất

trái phép, chuyển mục đích sử dụng đất trái phép; phát hiện, áp dụng biện pháp ngăn chặn và xử lý kịp thời việc xây dựng các công trình trên đất lấn, chiếm, đất sử dụng không đúng mục đích ở địa phương và buộc người có hành vi vi phạm khôi phục lại tình trạng của đất trước khi vi phạm. Do vậy, Chủ tịch UBND phường Tây Thạnh, quận Tân Phú là người có thẩm quyền cử cán bộ thực hiện việc lập Biên bản ngày 02/7/2020 để thực hiện trách nhiệm của mình trong việc phát hiện, ngăn chặn và xử lý vi phạm pháp luật về quản lý và sử dụng đất đai. Nội dung Biên bản này ghi nhận việc thỏa thuận giữa ông Thuận với chủ các lô đất có liên quan và đề nghị tháo dỡ tất cả các vật tư trên đất, trả lại đất trống cho chủ đất để đo vẽ làm hồ sơ nhà đất là không trái quy định pháp luật. Trong trường hợp ông Thuận không tự nguyện thực hiện theo nội dung biên bản thì biên bản này không phải là quyết định hành chính buộc ông Thuận phải thực hiện tháo dỡ các công trình xây dựng trái phép. Tòa án cấp sơ thẩm bác yêu cầu khởi kiện này của ông Thuận là có cơ sở pháp lý nên Hội đồng xét xử không có cơ sở để chấp nhận yêu cầu kháng cáo của ông Thuận.

[4] Đối với yêu cầu khởi kiện tuyên bố hành vi cưỡng chế tháo dỡ công trình xây dựng trên đất đối diện nhà 316/30 ngày 02/7/2020 của Chủ tịch UBND phường Tây Thạnh mà không ban hành Quyết định cưỡng chế là trái pháp luật: Tòa án cấp sơ thẩm đình chỉ xét xử yêu cầu khởi kiện này với lý do người khởi kiện đã rút yêu cầu khởi kiện tại phiên tòa sơ thẩm là phù hợp với quy định tại Điều 173 của LTTHC.

[5] Đối với yêu cầu khởi kiện bổ sung của người khởi kiện tại phiên tòa sơ thẩm yêu cầu các ông Tuấn, Tài phải có trách nhiệm giao trả phần đất trống và phục hồi nguyên trạng phần công trình, vật kiến trúc đã bị tháo dỡ là yêu cầu khởi kiện không thuộc thẩm quyền giải quyết của Hội đồng xét xử sơ thẩm trong vụ án hành chính này nhưng không được Tòa án cấp sơ thẩm nhận định trong bản án lý do vì sao không xem xét, giải quyết là có thiếu sót cần rút kinh nghiệm.

[6] Đối với ý kiến của người khởi kiện tại phiên tòa phúc thẩm cho rằng ông không khởi kiện đối với hành vi hành chính lập Biên bản làm việc ngày 02/7/2020 mà khởi kiện đối với hành vi hành chính buộc ông tháo dỡ các công trình xây dựng trái phép trên khu đất trống đối diện ngôi nhà 316/30 để trả lại đất cho những người không phải chủ đất, Hội đồng xét xử xét thấy ngoài Đơn khởi kiện nộp đến Tòa án nhân dân quận Tân Ph., Thành phố HCM ngày 06/7/2020 thì người khởi kiện không có đơn thay đổi, bổ sung yêu cầu khởi kiện nào khác. Theo Biên bản phiên tòa sơ thẩm thì ông Thuận có thay đổi yêu cầu khởi kiện từ “*Yêu cầu tuyên bố hành vi lập Biên bản làm việc ngày 02/7/2020 của UBND phường Tây Thạnh, quận Tân Phú là vượt quá thẩm quyền khi giải quyết tranh chấp dân sự và tranh chấp đất đai giữa ông Thuận với các ông Tuấn, ông Tài*” thành “*Yêu cầu tuyên bố hành vi lập Biên bản làm việc ngày 02/7/2020 của UBND phường Tây Thạnh, quận Tân Phú buộc ông tháo dỡ các công trình xây dựng trái phép trên khu đất trống đối diện ngôi nhà 316/30 để trả lại đất cho những người không phải là chủ đất là*

trái pháp luật”, không có yêu cầu khởi kiện đối với hành vi hành chính buộc ông tháo dỡ các công trình xây dựng trái phép trên khu đất trống đối diện ngôi nhà 316/30 để trả lại đất cho những người không phải chủ đất nên Tòa án cấp sơ thẩm và Hội đồng xét xử phúc thẩm không có thẩm quyền xem xét giải quyết yêu cầu này. Mặt khác, ngay cả trong trường hợp Tòa án cấp sơ thẩm có thẩm quyền giải quyết thì Biên bản làm việc ngày 02/7/2020 không phải là quyết định hành chính buộc ông Thuận tháo dỡ hoặc cưỡng chế ông Thuận thực hiện việc tháo dỡ các công trình xây dựng trái phép trên khu đất trống nên cũng không có cơ sở chấp nhận ý kiến này của ông Thuận.

[7] Đối với yêu cầu xem xét tại chỗ để làm rõ số nhà 316/28 hay 316/30 của người kháng cáo: Hội đồng xét xử xét thấy quan hệ pháp luật tranh chấp trong vụ án này không liên quan đến tranh chấp về quyền sử dụng đất nên không cần thiết làm rõ số nhà theo yêu cầu của người kháng cáo.

[8] Ý kiến không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố HCM tại phiên tòa phù hợp với nhận định trên nên Hội đồng xét xử chấp nhận.

[9] Án phí hành chính phúc thẩm: Theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12, Điều 15 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, yêu cầu kháng cáo không được chấp nhận nên người kháng cáo phải có nghĩa vụ nộp án phí hành chính phúc thẩm 300.000 đồng.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 220, khoản 1 Điều 241, Điều 242 của Luật Tổ tụng hành chính năm 2015; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Tuyên xử: Bác yêu cầu kháng cáo của Ông Lê Lý Th., giữ nguyên quyết định của Bản án sơ thẩm số 01/2021/HC-ST ngày 11/3/2021 của Tòa án nhân dân quận Tân Ph., Thành phố HCM, cụ thể như sau:

1. Đình chỉ xét xử đối với yêu cầu khởi kiện của ông Lê Lý Thuận về việc tuyên bố hành vi cưỡng chế tháo dỡ công trình xây dựng trên đất đối diện nhà 316/30 đường Tây Thạnh, phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố HCM ngày 02/7/2020 của Chủ tịch UBND phường Tây Thạnh, quận Tân Phú mà không ban hành quyết định cưỡng chế là trái pháp luật.

2. Bác yêu cầu khởi kiện của ông Lê Lý Thuận về việc tuyên bố hành vi lập Biên bản làm việc ngày 02/7/2020 của UBND phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố HCM buộc ông tháo dỡ các công trình xây dựng trái phép trên khu đất trống đối diện ngôi nhà 316/30 đường Tây Thạnh, phường Tây Thạnh, quận Tân Phú, Thành phố HCM để trả lại đất cho những người không phải chủ đất là trái pháp luật.

3. Về án phí hành chính sơ thẩm: ông Lê Lý Thuận phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) án phí hành chính sơ thẩm nhưng được khấu trừ vào số tiền tạm ứng án phí đã nộp theo Biên lai thu tiền số: AA/2019/0070907 ngày 30/9/2020 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Tân Phú, Thành phố HCM. Ông Thuận đã nộp đủ án phí hành chính sơ thẩm.

4. Án phí hành chính phúc thẩm: Ông Lê Lý Th. phải nộp 300.000 (ba trăm nghìn) đồng án phí hành chính phúc thẩm được khấu trừ vào số tiền tạm ứng án phí đã nộp theo Biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0071953 ngày 07/04/2021 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Tân Ph.. Ông Thuận đã nộp đủ án phí hành chính phúc thẩm.

5. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân Tối cao;
- Tòa án nhân dân Cấp cao tại TPHCM;
- Viện Kiểm sát nhân dân TPHCM;
- Tòa án nhân dân Q. Tân Phú;
- Chi Cục Thi hành án dân sự Q. Tân Phú;
- Các đương sự;
- Lưu VP, hồ sơ vụ án./.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn Hồ Thanh Bạch

